

Kontrola przeprowadzona przez Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt

Instytucja kontrolująca:

Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt

Kontrola przeprowadzona w dniach:

29.09 – 28.11.2025 r.

Zakres kontroli:

Sprawdzenie sposobu realizacji programów ochrony zasobów genetycznych koni huculskich i koników polskich oraz sprawdzenie zgodności działań kontrolowanego podmiotu z przepisami.

Dokumenty kontrolne:

Protokół kontroli

KRAJOWE CENTRUM HODOWLI ZWIERZĄT NATIONAL ANIMAL BREEDING CENTRE

01-142 Warszawa, ul. Sokolowska 3 * tel. +48 22 632-01-42, +48 22 632-01-59 * fax +48 22 632-01-15 * e-mail: kchz@kchz.agro.pl
NIP 527-25-29-237 * REGON 017184923

znak: WKZ.KHK.530.1.2025.3

PROTOKÓŁ PRZEBIEGU KONTROLI URZĘDOWEJ

przeprowadzonej w Instytucie Zootechniki – Państwowym Instytucie Badawczym (IZ PIB), ul. Sarego 2, 31-047 Kraków, zwanym dalej Instytutem.

Podstawa prawna podjęcia kontroli: art. 3 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich¹.

Przedmiot kontroli: realizacja programów ochrony zasobów genetycznych koni rasy huculskiej i konik polski.

Cel kontroli: sprawdzenie sposobu realizacji programów ochrony zasobów genetycznych koni huculskich i koników polskich (zwanymi dalej programami ochrony) oraz sprawdzenie zgodności działań kontrolowanego podmiotu z przepisami.

Metody kontroli: weryfikacja formalna i merytoryczna dokumentacji związanej z przedmiotem kontroli w odniesieniu do wymogów określonych w aktach prawnych^{1 i 2}, programach hodowlanych¹⁸ i regulacjach wewnętrznych podmiotu kontrolowanego¹⁷. Kontrolę prowadzono w siedzibie podmiotu kontrolowanego (Instytucie) i w wybranych stadach hodowlanych koni huculskich i koników polskich objętych programami ochrony (kontrola terenowa).

Kontrola miała charakter jednowątkowy i kompleksowy.

Dobór próby reprezentatywnej przedstawiono w notatce służbowej³.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2024 r. do 28 września 2025 r.

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 36.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016r. w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dotyczących hodowli zwierząt hodowlanych czystorasowych i mieszańców świń, handlu nimi i wprowadzaniu na terytorium Unii oraz handlu ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu i jego wprowadzania na terytorium Unii oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 652/2014, dyrektywy Rady 89/608/EWG i 90/425/EWG i uchylające niektóre akty w dziedzinie hodowli zwierząt („rozporządzenie w sprawie hodowli zwierząt”) (Dz. U. UE L 171 z 29.06.2016 str. 66, z późn. zm.).

³ Notatka służbowa w sprawie wyboru próby reprezentatywnej z 24.10.2025 r., akta kontroli str. 5.1-2.

I. Informacje o kontroli

Osoba kierująca podmiotem kontrolowanym: dr inż. Tomasz Jacek, dyrektor Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego⁴.

Osoby upoważnione do składania wyjaśnień w trakcie kontroli⁵:

1. dr inż. Agnieszka Chełmińska, kierownik Zakładu Ochrony Bioróżnorodności Zwierząt Gospodarskich i Hodowli Koni,
2. mgr inż. Lucyna Bobak, koordynator ds. ochrony zasobów genetycznych koni.

Rodzaj kontroli: kontrola urzędowa planowa⁶ przeprowadzona w terminie od 29 września do 28 listopada 2025 r. przez pracownika Wydziału Kontroli Hodowli i Rozrodu Zwierząt Gospodarskich Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt: Magdalenę Borowiak, głównego specjalistę⁷.

Informacja o powiadomieniu podmiotu o kontroli: pismo powiadamiające dyrektora Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego o przeprowadzeniu kontroli, przedmiocie i sposobie jej przeprowadzenia oraz terminie rozpoczęcia i zakończenia kontroli⁸.

II. Ustalenia kontroli

1. Spełnienie wymogów określonych przepisami prawa w zakresie zachowania populacji zwierząt gospodarskich zagrożonych wyginięciem z uwzględnieniem celu, jaki ma zostać osiągnięty w wyniku realizacji programów ochrony koni huculskich i koników polskich (art. 34 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy¹).

1.1. Określenie wielkości populacji koni huculskich i koników polskich objętych programami ochrony w latach 2024 i 2025 oraz zmienności tych populacji w odniesieniu do lat poprzednich.

Instytut przedstawił oficjalne dane dotyczące liczebności lokalnych ras koni objętych programami ochrony zasobów genetycznych koni ww. ras⁹.

⁴ Informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców, akta kontroli str. 3.1-7.

⁵ Pełnomocnictwa z 26.09.2025 r. dyrektora IZ PIB dla osób udzielających wyjaśnień, akta kontroli str. 4.1-2.

⁶ Zgodnie z rocznym planem kontroli, zatwierdzonym 19.12.2024 r. przez dyrektora KCHZ.

⁷ Upoważnienie nr 208/2025 z 12.09.2025 r., akta kontroli str. 2.1.

⁸ Pismo powiadamiające znak: WKZ.KHK.530.1.2025.2 z 12.09.2025 r., akta kontroli str. 1.1-2.

⁹ Liczebności lokalnych ras koni objętych programem ochrony zasobów genetycznych koni, akta kontroli str. 6.1-3.

a. Wielkość populacji koni objętych ochroną.

konie rasy huculskiej				
rok	klacze		ogierey	
	liczba stad	liczba koni	liczba stad	liczba koni
2024	240	1098	81	108
2025	215	1011	83	107

konie rasy konik polski				
rok	klacze		ogierey	
	liczba stad	liczba koni	liczba stad	liczba koni
2024	204	1650	62	85
2025	194	1485	73	106

b. Zmienność populacji koni objętych programami ochrony na przestrzeni lat. Instytut prezentuje tę zmienność w formie diagramów i danych liczbowych. Informacje z lat 2005-2025 są dostępne na stronie internetowej Instytutu¹⁰.

1.2. Sposób określania statusu zagrożenia wyginięciem i sposób przekazywania hodowcom informacji o tym statusie i o metodzie jego szacowania.

Rozporządzenie w sprawie hodowli zwierząt² definiuje rasę zagrożoną jako lokalną rasę uznaną przez państwo członkowskie za zagrożoną, genetycznie dostosowaną do jednego lub większej liczby tradycyjnych systemów produkcji lub środowisk w tym państwie członkowskim, której status zagrożenia został naukowo potwierdzony przez organ posiadający niezbędne umiejętności i wiedzę w dziedzinie ras zagrożonych.

Na stronie internetowej Instytutu¹⁰ znajduje się szczegółowa informacja o sposobie określania statusu zagrożenia ras, linii hodowlanych lub odmian w obrębie rasy¹¹. Instytut przedstawia również końcowy wynik – ocenę stanu ryzyka z ostatnich czterech lat dla poszczególnych populacji chronionych¹².

W kontrolowanym okresie status zagrożenia koni rasy huculskiej i konik polski wskazywał na zagrożenie wymagające działań ochronnych.

¹⁰ Adres strony internetowej IZ PIB bioróżnorodność: <https://bioroznorodnosc.izoo.krakow.pl>.

¹¹ Informacja dotycząca sposobu szacowania statusu zagrożenia, akta kontroli str. 8.1-4.

¹² Status zagrożenia ras zwierząt gospodarskich, akta kontroli str. 8.5-6.

1.3. Ocena efektywności działania programów ochrony.

Zgodnie z pkt 11 programów ochrony, efektywności działania programów ochrony ocenia Grupa Robocza działająca przy Instytucie.

W kontrolowanym okresie odbyło się jedno spotkanie Grupy Roboczej ds. ochrony zasobów genetycznych koni. Spotkanie miało miejsce w 2025 r. a uczestnikami byli przedstawiciele IZ PIB, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Instytutu Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN w Jastrzębcu, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i Polskiego Związku Hodowców Koni. W 2024 r. spotkanie Grupy Roboczej nie odbyło się z powodu wypowiedzenia przez PZHK porozumienia w sprawie współpracy z Instytutem w zakresie realizacji programów ochrony. Ocena z tego okresu została przedstawiona przez ówczesnego koordynatora ds. ochrony zasobów genetycznych koni, w piśmie skierowanym do członków Grupy Roboczej¹³. Pismo i protokół spotkania¹⁴ zawierają między innymi dane liczbowe i wskaźniki dotyczące koni huculskich i koników polskich. Z przedstawionej oceny wynika, że Instytut ocenia efektywność działania programów ochrony. W ostatnich latach wielkość populacji koni huculskich i koników polskich wykazywały się stabilną i wzrostową tendencją co skutkowało podjęciem przez Instytut działań w kierunku zmniejszenia liczby zwierząt objętych ochroną w rasie konik polski.

W kontrolowanym zakresie nie sformułowano zastrzeżeń.

2. Zgodność działań podmiotów uczestniczących w realizacji programów ochrony koni huculskich i koników polskich z zakresem i metodami służącymi realizacji tych programów (art. 34 ust. 2 pkt 3 ustawy¹).

Zadania w zakresie ochrony zasobów genetycznych określone w art. 34 ust. 2 pkt 3 ustawy¹ realizuje i koordynuje Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy. W zakresie realizacji programów ochrony koni, Instytut współpracuje z Polskim Związkiem Hodowców Koni (PZHK), z którym zawarł porozumienie w sprawie współpracy¹⁵. Uczestnictwo hodowców koni w realizacji programów ochrony jest dobrowolne i odbywa się po zawarciu z Instytutem umowy o przystąpieniu

¹³ Kserokopia pisma IZ PIB z dnia 29.05.2024 r. do Grupy Roboczej, akta kontroli str. 9.1-4.

¹⁴ Kserokopia protokołu spotkania Grupy Roboczej ds. ochrony zasobów genetycznych koni, z 15 maja 2025 r., akta kontroli str. 10.1-12.

¹⁵ Kserokopia porozumień w sprawie współpracy w zakresie realizacji programów ochrony zasobów genetycznych koni z 23.12.2024 r. i z 4.02.2011 r., akta kontroli str. 11.1-10.

do realizacji programu ochrony zasobów genetycznych koni¹⁶. Umowa zobowiązuje hodowcę, którego stado zostało objęte programem ochrony, do przestrzegania wymogów tego programu.

Instytut opracował i przedstawił na stronie internetowej¹⁰ procedurę przystąpienia do realizacji programu ochrony zasobów genetycznych koni huculskich i koników polskich¹⁷ ze wzorami niezbędnych dokumentów. W procedurze szczegółowo opisano warunki ogólne przystąpienia do programu ochrony, warunki kwalifikowania stad i koni do uczestnictwa w tym programie, warunki ubiegania się o kontynuowanie uczestnictwa w programie ochrony oraz wymagania ogólne i informacje dodatkowe dotyczące ubiegania się o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach PROW.

W kontrolowanym okresie obowiązywały programy ochrony zasobów genetycznych koni rasy huculskiej i konik polski wprowadzone do stosowania 15 grudnia 2022 r. przez dyrektora Instytutu¹⁸.

2.1. Prawdliwość wyboru i kwalifikacji koni do uczestnictwa w programie ochrony.

W tym zakresie przeanalizowano informacje zawarte w wykazach koni zakwalifikowanych do programów ochrony¹⁹ i informacje zawarte w księgach hodowlanych prowadzonych przez PZHK²⁰. Sprawdzone 234 konie z 26 stad (wybór koni i stad opisano w notatce służbowej³) w odniesieniu do wymagań określonych w rodz. 7 i 8 programów ochrony.

a. Ocena rodowodu.

Ocena była prowadzona na etapie wpisania konia do księgi hodowlanej. Wszystkie konie spełniły programowe wymagania rodowodowe – były wpisane do ksiąg hodowlanych (GK-klacze lub GO-ogierzy) a ich pochodzenie zostało potwierdzone na podstawie markerów genetycznych (DNA). Konie huculskie

¹⁶ Wzory umów o przystąpieniu do realizacji programu ochrony zasobów genetycznych koni (klacze) lub (ogierzy), akta kontroli str. 12-1-8.

¹⁷ Procedury z lat 2024 i 2025 przystąpienia do realizacji programu ochrony zasobów genetycznych koni huculskich, konik polski, małopolskich, wielkopolskich i śląskich, akta kontroli str. 13.1-11.

¹⁸ Kserokopia zarządzenia nr 69/22 z dnia 15 grudnia 2022 r. Dyrektora Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego w sprawie wprowadzenia do stosowania programów ochrony zasobów genetycznych koni ras: huculskiej, konika polskiego, małopolskiej, śląskiej i wielkopolskiej oraz programu ochrony koni rasy huculskiej i konik polski, ze zmianami, akta kontroli str. 14.1-42.

¹⁹ Kserokopie wykazów koni (klaczy i ogierów) zakwalifikowanych do programu ochrony zasobów genetycznych w latach 2024 i 2025, akta kontroli str. 15.1-142.

²⁰ Wydruki kartotek koni (informacje z ksiąg hodowlanych), akta kontroli str. 16.1-184 i 17.1-127.

miały również ustalone rodziny żeńskie i linie męskie. W rasie konik polski, jak wyjaśniono, trwają prace w tym zakresie.

b. Ocena wartości użytkowej.

Wartość użytkowa koni była oceniona przez PZHK za pośrednictwem okręgowych i wojewódzkich związków hodowców koni zgodnie z programem hodowlanym dla danej rasy. Dane udostępniono Instytutowi w formie elektronicznej i podlegały szczegółowej analizie przed kwalifikacją koni do programów ochrony.

- wszystkie konie spełniły wymagania odnośnie typu, budowy, maści, wzorca biometrycznego i rozwoju. Dwóm klaczom zakwalifikowanym warunkowo z powodu braku obowiązkowej weryfikacji wymiarów i oceny bonitacyjnej weryfikację tę następnie wykonano²¹. W kartotekach trzech klaczy²² rasy konik polski (w jednym stadzie) brakowało informacji o weryfikacji wymiarów i oceny bonitacyjnej (dwie z nich pochodziły z hodowli rezerwatowej²³).
- Instytut na bieżąco monitoruje również próby dzielności koni (koordynator uczestniczy w imprezach hodowlanych, podczas których odbywa się ocena hodowlana klaczy i ogierów). Konie, które nie zaliczyły wymaganej próby zasadniczej, nie były kwalifikowane do programów ochrony²⁴. W kartotece jednej klaczy huculskiej 279 GPz Pena I²⁵ brakowało informacji o wynikach wstępnej próby dzielności.

c. Ocena wartości rozplodowej i jakości potomstwa.

Instytut monitorował zdarzenia dotyczące potomstwa pochodzącego od koni programowych:

- zgodnie z wymogami programów, Instytut nie kwalifikował klaczy, które nie urodziły źrebięcia w pierwszych dwóch latach programu lub które nie spełniły wymogu urodzenia 2 źrebiąt w każdych z kolejnych 5-letnich okresów uczestnictwa w programie ochrony. W analizowanych stadach nie zakwalifikowano z tych powodów 5 klaczy²⁶, 18 klaczy zakwalifikowano

²¹ Akta kontroli str. 15.115, 15.118, 16.45, 16.155.

²² Akta kontroli str. 15.96, 17.11, 17.35, 17.91.

²³ Wykaz hodowli mających status hodowli rezerwatowej w rasie konik polski, akta kontroli str. 19.1.

²⁴ Akta kontroli str. 15.5-7, 15.16, 15.35, 15.71, 15.91, 16.27, 17.27, 17.81, 17.95, 17.101, 17.107.

²⁵ Akta kontroli str. 17.61.

²⁶ Akta kontroli str. 15.4, 15.49, 15.56, 15.86, 15.112, 16.75, 17.63, 17.71, 17.109, 17.121.

warunkowo na rok (klacze w kryciu lub ze źrebięciem niespełniającym wymogów programowych²⁷). Hodowcy zostali poinformowani o przyczynach odmowy kwalifikacji – informacje widnieją w wykazach. Źrebięta pochodzące od klaczy programowych były ocenione i odchowane zgodnie z wymogami programów.

Wymóg potwierdzenia pochodzenia źrebiąt odroczone do końca 2025 r.²⁸.

Z tego powodu 21 klaczy zostało zakwalifikowanych warunkowo na rok²⁹.

- ogiery użytkowane w rozrodzie były dopuszczone do krycia klaczy programowych³⁰ i spełniały warunki uczestnictwa w programie ochrony. Ogiery uczestniczące w Planie Strategicznym WPR na lata 2023-2027 posiadały wymaganą programem ochrony kategorię A, B, E lub w przypadku ogierów młodych kategorię C (z dodatkowymi wymaganiami programowymi). Instytut informował hodowców o sposobie zgłaszania ogierów do krycia klaczy programowych³¹ a także przedstawiał listę ogierów dopuszczonych do krycia klaczy programowych³² za pośrednictwem PZHK, który umieszczał wykazy tych ogierów na swojej stronie internetowej³³.

Stwierdzono, że w kontrolowanych stadach stosowano tzw. krycie z ręki lub tabunowe, co było zgodne z założeniami programu hodowlanego w zakresie obowiązku stosowania w rozrodzie koni huculskich i koników polskich krycia naturalnego.

- d. Monitorowanie cech specyficznych dla danej rasy takich jak: długowieczność, żywotność, wytrzymałość, zdrowotność, temperament koni oraz zdolność adaptacji do skrajnych warunków środowiskowych koni huculskich i przystosowanie do chowu bezstajennego koników polskich.

²⁷ Akta kontroli str. 15.14, 15.32, 15.51, 15.81, 15.103, 15.107, 15.111, 15.114, 15.124, 15.126, 16.1, 16.9, 16.15, 16.17, 16.83, 16.97, 16.103, 16.177, 16.183, 17.3, 17.5, 17.7, 17.9, 17.17, 17.29, 17.51, 17.103, 17.119.

²⁸ Informacja dla hodowców w sprawie obowiązku potwierdzenia pochodzenia źrebiąt od klaczy programowych, akta kontroli str. 13.13.

²⁹ Akta kontroli str. 15.34, 15.55, 15.58, 15.114-115, 15.128, 15.139, 16.37, 16.55, 16.57, 16.63, 16.65, 16.67, 16.69, 16.85, 16.93, 16.99, 16.113, 16.117, 16.119, 16.123, 16.127, 16.135, 16.147, 16.169, 17.29, 17.43, 17.93.

³⁰ Listy z lat 2024 i 2025 ogierów rasy huculskiej i konik polski dopuszczonych do krycia klaczy programowych, akta kontroli str. 18.1-24.

³¹ Akta kontroli str. 13.12.

³² Listy ogierów rasy huculskiej i konik polski dopuszczonych do krycia klaczy programowych w latach 2024 i 2025, akta kontroli str. 18.1-24.

³³ Adres strony internetowej PZHK <https://www.pzhk.pl>.

warunkowo na rok (klacze w kryciu lub ze źrebięciem niespełniającym wymogów programowych²⁷). Hodowcy zostali poinformowani o przyczynach odmowy kwalifikacji – informacje widnieją w wykazach. Źrebięta pochodzące od klaczy programowych były ocenione i odchowane zgodnie z wymogami programów.

Wymóg potwierdzenia pochodzenia źrebiąt odroczone do końca 2025 r.²⁸.

Z tego powodu 21 klaczy zostało zakwalifikowanych warunkowo na rok²⁹.

- ogiery użytkowane w rozrodzie były dopuszczone do krycia klaczy programowych³⁰ i spełniały warunki uczestnictwa w programie ochrony.

Ogiery uczestniczące w Planie Strategicznym WPR na lata 2023-2027 posiadały wymaganą programem ochrony kategorię A, B, E lub w przypadku ogierów młodych kategorię C (z dodatkowymi wymaganiami programowymi).

Instytut informował hodowców o sposobie zgłaszania ogierów do krycia klaczy programowych³¹ a także przedstawiał listę ogierów dopuszczonych do krycia klaczy programowych³² za pośrednictwem PZHK, który umieszczał wykazy tych ogierów na swojej stronie internetowej³³.

Stwierdzono, że w kontrolowanych stadach stosowano tzw. krycie z ręki lub tabunowe, co było zgodne z założeniami programu hodowlanego w zakresie obowiązku stosowania w rozrodzie koni huculskich i koników polskich krycia naturalnego.

- d. Monitorowanie cech specyficznych dla danej rasy takich jak: długowieczność, żywotność, wytrwałość, zdrowotność, temperament koni oraz zdolność adaptacji do skrajnych warunków środowiskowych koni huculskich i przystosowanie do chowu bezstajennego koników polskich.

²⁷ Akta kontroli str. 15.14, 15.32, 15.51, 15.81, 15.103, 15.107, 15.111, 15.114, 15.124, 15.126, 16.1, 16.9, 16.15, 16.17, 16.83, 16.97, 16.103, 16.177, 16.183, 17.3, 17.5, 17.7, 17.9, 17.17, 17.29, 17.51, 17.103, 17.119.

²⁸ Informacja dla hodowców w sprawie obowiązku potwierdzenia pochodzenia źrebiąt od klaczy programowych, akta kontroli str. 13.13.

²⁹ Akta kontroli str. 15.34, 15.55, 15.58, 15.114-115, 15.128, 15.139, 16.37, 16.55, 16.57, 16.63, 16.65, 16.67, 16.69, 16.85, 16.93, 16.99, 16.113, 16.117, 16.119, 16.123, 16.127, 16.135, 16.147, 16.169, 17.29, 17.43, 17.93.

³⁰ Listy z lat 2024 i 2025 ogierów rasy huculskiej i konik polski dopuszczonych do krycia klaczy programowych, akta kontroli str. 18.1-24.

³¹ Akta kontroli str. 13.12.

³² Listy ogierów rasy huculskiej i konik polski dopuszczonych do krycia klaczy programowych w latach 2024 i 2025, akta kontroli str. 18.1-24.

³³ Adres strony internetowej PZHK <https://www.pzhk.pl>.

programów ochrony, w którym notowano odwołania hodowców. W sumie w kontrolowanym okresie rozpatrzono 42 odwołania (w obu rasach). Wszystkie odwołania rozpatrzono pozytywnie po dostarczeniu przez hodowców informacji wskazujących, że gospodarstwa i konie spełniły warunki do objęcia programem. Kontrola terenowa przeprowadzona w 7 gospodarstwach hodowlanych potwierdziła tożsamość wszystkich 57 okazanych koni programowych. W przypadku jednej klaczy huculskiej 579 GPz Panienska stwierdzono, że transponder konia był nieaktywny (konia zidentyfikowano na podstawie opisu słownego i graficznego). Fakt ten został odnotowany przez pracownika związku hodowców koni, biorącego udział w oględzinach koni w trakcie wizytacji stad.

2.3. Prowadzenie nadzoru nad realizacją programów.

Nadzór merytoryczny nad realizacją programów ochrony zasobów genetycznych koni rasy huculskiej i konik polski sprawuje Grupa Robocza, która wykonuje analizę na podstawie danych przekazywanych przez PZHK i koordynatora programów. W kontrolowanym odbyło się jedno posiedzenie Grupy Roboczej (protokół¹⁴). Podczas spotkania omówiono między innymi sprawy związane z kwalifikacją do programu ochrony koni rasy huculskiej i koników polskich oraz liczebność populacji tych koni. Grupa przyjęła również sprawozdanie z realizacji programów ochrony zasobów genetycznych a także rozstrzygnęła 4 sprawy sporne, które dotyczyły koni należących do 2 hodowców koni huculskich i 2 hodowców koników polskich.

Kontrola wykazała, że wszystkie analizowane konie spełniły wymagania uczestnictwa w programie ochrony a wybór i kwalifikacja stad i koni odbył się zgodnie z wymaganiami tych programów i przyjętą przez Instytut procedurą a także pod nadzorem Grupy Roboczej.

W kontrolowanym zakresie nie sformułowano zastrzeżeń.

3. Prowadzenie przez IZ PIB kriokonserwacji materiału biologicznego i sposób wykorzystania tego materiału (art. 34 ust. 2 pkt 4 ustawy¹).

Ustalenia oparto o informacje z Krajowego Banku Materiałów Biologicznych (KBMB) – jednostki organizacyjnej należącej do Instytutu Zootechniki PIB⁴⁰.

⁴⁰ Oświadczenie z Krajowego Banku Materiałów Biologicznych, akta kontroli str. 25.8.

W kontrolowanym okresie Instytut zgromadził nasienie pozyskane od 8 ogierów rasy huculskiej. Obecnie w banku materiału biologicznego przechowane są 334 słomki z nasieniem tych ogierów. W rozrodzie nasienie dotychczas nie było używane, gdyż w kontrolowanym okresie nie było przypadków, o których mowa w programie ochrony „inseminacja dozwolona jest wyłącznie w szczególnych przypadkach, po uzyskaniu pisemnej zgody Grupy Roboczej i Instytutu”.

W rasie konik polski nie gromadzono i nie przechowywano materiału biologicznego.

W kontrolowanym zakresie stwierdzono uchybienie polegające na braku działań Instytutu w zakresie kriokonserwacji materiału biologicznego koników polskich.

Wynik kontroli:

Kontrola realizacji programów ochrony zasobów genetycznych koni rasy huculskiej i konik polski wykazała:

1. Prawdliwość działań Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego w zakresie, o którym mowa w art. 34 ust 2 pkt 1-3 ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (dotyczy koni rasy huculskiej i konik polski).
2. Prawdliwość działań w zakresie, o którym mowa w art. 34 ust 2 pkt 4 ustawy (dotyczy koni rasy huculskiej).
3. Uchybienie polegające na nierealizowaniu zadania, o którym mowa w art. 34 ust. 2 pkt 4 przywołanej ustawy, odnoszącego się do kriokonserwacji materiału biologicznego koni (dotyczy rasy konik polski).

Informujemy o przysługującym prawie zgłoszenia w terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego protokołu pisemnych umotywowanych zastrzeżeń co do wyniku ustaleń i czynności kontrolnych w nim zawartych, z jednoczesnym przedstawieniem stronie kontrolującej materiałów dowodowych. Niezłożenie umotywowanych zastrzeżeń jest jednoznaczne z przyjęciem ustaleń kontroli.

Po upływie ww. terminu zostanie wysłane pismo pokontrolne z zaleceniami pokontrolnymi.

Niniejszy protokół sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach. 28 listopada 2025 r. jeden egzemplarz protokołu wysłano dyrektorowi Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego.

Warszawa, 28 listopada 2025 r.

Główny Specjalista
Wydziału Kontroli Hodowli i Rozrodu
Zwierząt Gospodarskich
Magdalena Borowiak
Magdalena Borowiak